

Bijlage bij brief ‘BEX jongveeopfokbedrijven’

Beoordeling rapport ‘**BEX jongveeopfokbedrijven**’

Gebruik BEX melkvee voor bedrijven die uitsluitend jongvee voor de melkveehouderij opfokken

Auteurs: Léon Šebek, WUR Livestock Research
Ton Derks, DLV Rundvee-Advies BV

Datum: 10 november 2010

Status: Definitieve concept versie t.b.v. beoordeling CDM

Beoordeling

Het rapport geeft een goede omschrijving van de problemen en hun oplossingen voor het schatten van een bedrijfspecifieke excretie van jongveeopfokbedrijven.

In de tekst van het rapport zijn enkele typefouten verbeterd en worden een aantal opmerkingen gemaakt. De meest belangrijke zijn:

- Die bij uitgangspunt nummer 4 op pagina 3. De getallen in de bijlagen 1a en 1b zijn getallen uit 2006. De in de rekentool getoonde forfaitaire cijfers lijken hier niet geheel mee in overeenstemming. Van Bruggen geeft in zijn recent gepubliceerde “Gestandaardiseerde berekeningsmethode voor dierlijke mest en mineralen” (CBS, 2010) recentere cijfers.
- Die bij Ad 2 op pagina 4, betreffende het zonder aanpassing hanteren van de forfaits voor N- en P-vastlegging bij aanvoer (en misschien ook afvoer) van de kalveren/vaarzen op verschillende leeftijden. Daar moet nog eens even aan gerekend worden. De forfaits zijn gebaseerd op de vastlegging in een jaar. Bij een dier van 8 maanden is al 75-80% vastgelegd van wat er jaarlijks aan N en P wordt vastgelegd. De per kVEM vastgelegde hoeveelheden N en P zijn bij oudere kalveren veel lager dan bij dieren < 8 maanden.
- Die bij de statement op pagina 5 dat “er meestal sprake is van 24 uur per dag weiden”. In de dataset van bijlage 2 is dat maar voor 2 van de 12 bedrijven het geval.

De bij het rapport verstrekte “rekentool” lijkt naar behoren te werken. Er wordt echter verzuimd om te “checken” of de opgegeven hoeveelheden voer uit beginvoorraad, aanvoer en eindvoorraad wel toereikend is om te voorzien in de voederbehoefte van de op het bedrijf aanwezige veestapel.

Seerp Tamminga

Rapportage ' BEX Jongveeopfokbedrijven' (Leon Sebek & Ton Derks, 10-11-2010)

Beoordeling door Frans Aarts
Plant Research International, Wageningen-UR
6-12-2010

Argumentatie: is een BEX Jongvee zinnig?

De argumentatie om een BEX voor jongveebedrijven te overwegen is overtuigend. De excretie-forfaits zijn gebaseerd op (arbitraire) aannames met betrekking tot de samenstelling van het jongveerantsoen van het gemiddelde melkveebedrijf. Het rapport maakt met praktijkcijfers aannemelijk dat het rantsoen van opfokbedrijven daarvan sterk kan afwijken, vooral door een veel lager aandeel weidegras. Dit leidt in de regel tot beduidend lagere excreties dan de forfaitaire waarden, waardoor problemen met bemesting en mestafzet, zoals in het rapport aangegeven. Een BEX voor jongveebedrijven stimuleert het beperken van de excretie door verbetering van het voermanagement. Minder excretie is niet alleen belangrijk voor de veehouder (minder kosten mestafzet) maar past ook bij het doel van de overheid de mestmarkt te ontlasten.

Als de BEX Jongvee voldoende betrouwbare uitkomsten genereert is een BEX Jongvee dus aan te bevelen.

Opzet: BEX Melkvee als vertrekpunt goede beslissing?

Bij het maken van het rekenprogramma BEX Jongvee heeft men ervoor gekozen BEX Melkvee als vertrekpunt te kiezen en te analyseren wat de verschillen zijn tussen het jongvee van het melkveebedrijf en dat van het opfokbedrijf. Dat gebeurde als samenwerking tussen opfokkers, bedrijfsadviseurs en onderzoekers. Vervolgens zijn de rekenregels m.b.t. jongvee in BEX Melkvee in overeenstemming gebracht met de gesignaleerde verschillen.

Dit is een heldere, verstandige benadering. Met BEX Melkvee is ervaring opgedaan in de praktijk (veehouders, voerleveranciers, controlerende overheid), de opzet blijkt sterk. BEX Jongvee als kloon van BEX Melkvee is goed voor de uitwisseling van informatie tussen melkveehouder en opfokker.

Aanpassingen: rekenregels in BEX Melkvee m.b.t. jongvee correct verbeterd?

De auteurs verdienen waardering voor de heldere analyse van de verschilpunten tussen het jongvee van het opfokbedrijf en dat van het melkveebedrijf en hoe die doorwerken in de excretieberekeningen. De conclusie is correct dat het in de berekeningen opnemen van de aan- en afvoerleeftijd van de dieren nodig is omdat anders de energiebehoefte substantieel wordt onderschat, en dus ook de excretie.

In BEX Melkvee is de hoeveelheid weidegras een sluitpost als energiebron. Om te voorkomen dat opbrengsten aan weidegras worden berekend die irreëel zijn is in BEX Melkvee een corrigerende schattingsformule opgenomen voor de consumptie van weidegras. In BEX Jongvee is de berekening van de weidegrasopname aangepast.ⁱ Als dieren 24 uur per dag weiden wordt alle benodigde energie uit weidegras opgenomen, weiden ze bijvoorbeeld slechts 10 uur per dag dan wordt aangenomen dat 10/24 van de energiebehoefte door weidegras wordt gedekt. Dit is een verstandige aanpassing.

De veronderstelling is aannemelijk dat door deze aanpassingen de uitkomsten van BEX Jongvee ongeveer net zo betrouwbaar zijn als die van BEX Melkvee.

Advies: de gewenste brede praktijktoets toestaan?

De voorgestelde BEX Jongvee is vermoedelijk net zo betrouwbaar als de BEX Melkvee. Ook de voordelen zijn vergelijkbaar. BEX Jongvee stimuleert de veehouder de voeding zodanig aan te passen dat de excretie wordt verlaagd. Dat kan de mestafzetkosten van het bedrijf drukken maar ook leiden tot minder druk op de mestmarkt, een wens van de overheid. Geadviseerd wordt het goed onderbouwde verzoek voor een bredere praktijktoets in te willigen.

ⁱ Hoe dat is gedaan is in de rapportage summier weergegeven. Telefonisch contact leidde tot een volledig beeld.